

L'EFFECTE THERAPEUTIC REAL

Els grans artistes en la seva confrontació de la realitat evocuen i aboquen de formes diferents al que **Jacques Lacan*** anomena *real*, que escapa contínuament a l'elaboració simbòlica de la realitat, o la seva representació imaginària.

La pintura és una **paraula plena**, més enllà del fantasma que estructura el nostre imaginari i dels significants primordials que hem rebut de la família i de l'entorn. A través d'ella podem saber del nostre desig i del desig de l'altre, el més intrínsecament propi que té i que expressa una persona.

L'art de les avantguardes ofereix uns llocs de resonància d'aquest real per a qui el contempla.

Francis Bacon ens permet col·locar tot allò fosc, incomprensible, desconegut i temut, en la carn dels seus retratats. **Nicolas de Staël**, ens porta les acumulacions de blocs cúbics de realitat que s'apilen, se sumen i muta els colors emocionals de les coses en el món. **Alberto Giacometti** fa que ressoni l'impossible d'aprehendre la realitat amb els ulls, un infinit allunyament respecte d'ella, però regala la presència renovada de forma més nítida. **Pablo Picasso** obre en canal l'ésser humà per a mostrar de què està fet: de relacions on la violència, la dolcesa, la pulsio, no són reprimides; i permetre veure-ho, contemplar-ho fora de nosaltres, ajuda a la seva simbolització i tramitació dins la vida psíquica.

Planas i Viladoms, Carme
artista i educadora de 1981 a 2016, per a la vocació artística, comunicativa i de creació de persones amb diversitats funcionals

Apropiació de l'autora, feta l'any 2009, a partir de la pintura de Miquel Barceló, *Mapa de carn*, 1982, en la visita a l'exposició de la Fundació La Caixa: *Cosmètica dogmàtica. Col·lecció d'Art Contemporani*, comissariada per Lluís Gordillo

* Jacques Lacan, *Fonction et champ de la parole et du langage en psychanalyse*. Rapport de Rome 26-27 septembre 1953

L'objectiu d'aquest treball és donar a conèixer que el real que transmet l'obra d'art, té un efecte terapèutic en la persona que el contempla.

La seva metodologia és artística de creació, recepció, apropiació i recreació de l'obra pictòrica. Els resultats de l'experiència són l'obra desenvolupada durant els anys de formació.

La pintura és un acte de paraula i com a tal, posseeix una exterioritat interior que pertany al real, com la figura topològica d'un *tor* té una continuïtat de l'exterior en el seu interior.

Aquest real també apareix de forma velada en el somni, en una progressiva *des-ocultació*, fent-se imminent en el moment del despertar. La consciència, durant la vigília manté el real allunyat, mitjançant la fantasia de l'imaginari, en l'elaboració simbòlica.

Com a paraula, la pintura sempre és un acte **en públic**, que troba resposta i s'adreça en una **interlocució que vincula**.

Mapa de carn, 1982. Miquel Barceló. Col·lecció d'Art Contemporani Fundació la Caixa Miquel Barceló Artigues, Felanitx, 8 de gener de 1957

1) *Portrait of Man with Glasses II*, 1963. **Francis Bacon**, 1909, Dublín - 1992, Madrid

2) *Agrigente*, 1954. **Nicolas de Staël**, 1914, Sant Petersburg - 1955, Antibes

3) *Head of a Man IV*, 1964. **Alberto Giacometti**, 1901, Borgonovo - 1966, Chur

4) *Grand Nu au fauteuil rouge*, 1929. **Pablo Picasso**, 1881, Málaga - 1973, Mougins